

Niniejsze opracowanie nie stanowi źródła prawa podatkowego.

WYBÓR FORMY OPODATKOWANIA PODATKIEM DOCHODOWYM OD OSÓB FIZYCZNYCH

Informacje do wykorzystania przy wypełnieniu oświadczenia/zawiadomienia o wyborze formy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych oraz sposobu wpłacania zaliczek na podatek dochodowy.

Cześć A

Miejsce i cel składania oświadczenia/zawiadomienia

Należy wskazać Naczelnika Urzędu Skarbowego, do którego składane jest oświadczenie/zawiadomienie oraz cel jego złożenia.

W **pozycji 1** należy wskazać rok podatkowy, na który składane jest oświadczenie/zawiadomienie. Warto pamiętać, że w niektórych przypadkach, złożenie takiego oświadczenia skutkuje w latach następnych, chyba że podatnik zmieni sposób rozliczania.

Pozycję 2 zaznaczają podatnicy rozpoczynający działalność gospodarczą.

Pozycję 3 zaznaczają osoby w związku z uzyskiwaniem przychodów z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, jeżeli te umowy nie są zawierane w ramach prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej. Następnie wypełniają część B, D i E.

Pozycję 4 zaznaczają osoby składające oświadczenie/zawiadomienie w związku ze zmianą formy opodatkowania lub utratą warunków do stosowania wybranej wcześniej formy opodatkowania.

Cześć B

Dane identyfikacyjne i adres zamieszkania osoby składającej oświadczenie

Należy wskazać dane dotyczące osoby składającej formularz.

Cześć C

Wybór formy opodatkowania

C1 – działalność prowadzona samodzielnie

Zawiadomienie o wyborze formy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych winno być złożone naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu według miejsca zamieszkania przedsiębiorcy.

Przedsiębiorca ma możliwość opodatkowania prowadzonej działalności jedną z następujących form opodatkowania:

- zasady ogólne:
 - podatek według skali podatkowej,
 - podatek liniowy,
- ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych
- kartą podatkową (druk PIT-16)

WAŻNE: W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej jednocześnie w formie spółek oraz samodzielnie forma opodatkowania na zasadach ogólnych musi być jednakowa, dla wszystkich spółek z części C.2. oraz dla działalności gospodarczej prowadzonej samodzielnie, wykazanej w części C.1. Oznacza to, że nie można wybrać dla jednej działalności opodatkowania wg skali podatkowej, a dla innej podatku liniowego. Nie wyklucza to jednak wyboru ryczału od przychodów ewidencjonowanych dla jednej z działalności.

ZASADY OGÓLNE:

Zasady ogólne - Podatek według skali podatkowej.

Przedsiębiorcy wybierający ten sposób opodatkowania płacą podatek dochodowy od uzyskanego dochodu, a więc przychodu pomniejszonego o udokumentowane koszty jego uzyskania.

W 2010 r. podatek dochodowy pobiera się od podstawy jego obliczenia według następującej skali podatkowej:

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	do	
	85.528	18% minus kwota zmniejszająca podatek 556 zł 02 gr
85.528		14.839 zł 02 gr + 32% nadwyżki ponad 85.528 zł

Kwota wolna nie podlegająca opodatkowaniu wynosi 3.091 zł.

Zasady ogólne - Podatek liniowy.

Przedsiębiorcy opodatkowani na zasadach ogólnych mogą również skorzystać z możliwości płacenia podatku według jednolitej stawki wynoszącej 19% podstawy obliczenia podatku, bez względu na wysokość osiągniętego dochodu oraz formy prowadzonej działalności (jednoosobowa działalność, spółka cywilna). Wybór tego sposobu opodatkowania wiąże się jednak z utratą określonych przywilejów podatkowych np. do wspólnego opodatkowania małżonków, opodatkowania w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci. Od dochodów opodatkowanych w sposób liniowy oraz obliczonego w ten sposób podatku, nie można także dokonać poszczególnych odliczeń, w tym wydatków na internet, darowizn czy też poniesionych z tytułu rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Jest natomiast możliwość odliczania strat, składek na ubezpieczenie społeczne oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz przekazania 1% podatku należnego na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Z opodatkowania jednolitą stawką wyłączono przedsiębiorców, którzy uzyskują przychody ze świadczenia usług na rzecz byłego lub obecnego pracodawcy, odpowiadających czynnościom, które wykonywali w roku poprzedzającym rok podatkowy albo wykonywali lub wykonują w roku podatkowym w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy.

Wybierając podatek liniowy podatnik płaci podatek według stawki 19% wyłącznie od dochodów z działalności gospodarczej. Jeżeli zaś osiąga jeszcze inne dochody np. z umowy o pracę albo z innych źródeł, to od nich płaci podatek według skali podatkowej.

Wybór podatku liniowego dotyczy wszystkich form prowadzenia działalności gospodarczej (jeżeli podatnik prowadzi indywidualną działalność gospodarczą, a oprócz tego jest jeszcze współnikiem spółki osobowej i wybrał podatek liniowy, to wówczas podatek liniowy płaci ze wszystkich form prowadzenia tej działalności).

Wybór rodzaju ksiąg

Wybierając opodatkowanie według **zasad ogólnych** przedsiębiorcy są w szczególności zobowiązani do dokumentowania wszelkich zdarzeń gospodarczych w:

- podatkowej księdze przychodów i rozchodów lub**
- księgach rachunkowych.**

Podstawowym kryterium przy wyborze rodzaju prowadzonych ksiąg jest przede wszystkim rozmiar prowadzonej działalności.

Podatkowa księga przychodów i rozchodów jest uproszczonym urządzeniem księgowym, na podstawie którego dokonuje się ustalenia podstawy opodatkowania. Zasady prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów zawarte są w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz. U. z 2003 r. Nr 152, poz. 1475 z późn. zm.).

Zasady prowadzenia **ksiąg rachunkowych** reguluje ustawa z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

Osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych oraz spółki partnerskie, wykonujące działalność gospodarczą, są obowiązane prowadzić podatkową księgę przychodów i rozchodów lub księgi rachunkowe w sposób zapewniający ustalenie dochodu (straty), podstawy opodatkowania i wysokości należnego podatku za rok podatkowy, w tym za okres sprawozdawczy, a także uwzględniać w ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych informacje niezbędne do obliczenia wysokości odpisów amortyzacyjnych.

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2000 r. Nr 14 poz. 176 z późn. zm.) – w szczególności art. 9a, art. 24a, art. 27.

Datę założenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów podają wyłącznie osoby rozpoczynające działalność gospodarczą lub zobowiązane do założenia księgi w związku ze zmianą sposobu opodatkowania działalności gospodarczej.

Forma zaliczek

Podatnicy, wybierający jedną z form **zasad ogólnych**, są zobowiązani, bez wezwania, wpłacać w ciągu roku podatkowego zaliczki na podatek dochodowy:

- przyjmując zasady ogólne**

Przyjmując **zasady ogólne** ustala się wysokość zaliczek za dany okres, przy czym obowiązek wpłacania zaliczki powstaje, gdy dochody przekroczą kwotę powodującą obowiązek zapłacenia podatku. Zaliczkę stanowi wówczas podatek obliczony od tego dochodu według zasad określonych w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Natomiast zaliczkę za dalsze okresy ustala się w wysokości różnicy pomiędzy podatkiem należnym od dochodu osiągniętego od początku roku a sumą zaliczek za okresy poprzedzające.

- wybierając formę uproszczoną**

Podatnicy mogą wpłacać **zaliczki** w danym roku podatkowym **w uproszczonej formie**. Co do zasady kwotę zaliczki ustala się w wysokości 1/12 kwoty obliczonej przy zastosowaniu skali podatkowej obowiązującej w danym roku podatkowym od dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej wykazanego:

- 1) w zeznaniu o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym poprzedzającym dany rok podatkowy, albo
- 2) w roku podatkowym poprzedzającym dany rok podatkowy o dwa lata - jeżeli w zeznaniu, o którym mowa w pkt 1, podatnicy nie wykazali dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej albo wykazali dochód w wysokości nieprzekraczającej kwoty niepowodującej obowiązku zapłaty podatku wynikającej z pierwszego przedziału skali podatkowej. Jeżeli również w tym zeznaniu podatnicy nie wykazali dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej albo wykazali dochód z tego źródła w wysokości nieprzekraczającej kwoty niepowodującej obowiązku zapłaty podatku wynikającej z pierwszego przedziału skali podatkowej, nie jest możliwe wpłacanie zaliczek w uproszczonej formie.

Zaliczki wpłacane są **miesięcznie**.

Podatnicy, którzy wybrali uproszczoną formę opłacania zaliczek są obowiązani do dnia 20 lutego roku podatkowego, w którym po raz pierwszy wybrali uproszczoną formę wpłacania zaliczek, zawiadomić, w formie pisemnej, właściwego naczelnika urzędu skarbowego o wyborze tej formy. Zawiadomienie o wyborze uproszczonej formy wpłacania zaliczek dotyczy również lat następnych, chyba że podatnik w terminie do dnia 20 lutego roku podatkowego zawiadomi w formie pisemnej właściwego naczelnika urzędu skarbowego o rezygnacji z uproszczonej formy wpłacania zaliczek.

Podatnicy, którzy wybiorą uproszczoną formę wpłacania zaliczek są obowiązani do stosowania tej formy przez cały rok podatkowy.

Uproszczona forma wpłacania zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych nie ma zastosowania do podatników, którzy po raz pierwszy podjęli działalność w roku podatkowym albo w roku poprzedzającym rok podatkowy.

Okresy wpłacania zaliczek - zasady ogólne

Zaliczki na podatek dochodowy mogą być wpłacane:

- miesięcznie**, lub
- kwartalnie**, przy spełnieniu określonych kryteriów.

Co do zasady zaliczki kwartalnie mogą być wpłacane przez podatników:

- rozpoczynających prowadzenie działalności gospodarczej, oraz
- spełniających kryteria „małego” podatnika, t.j. podatnika, u którego wartość przychodu ze sprzedaży (wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 1.200.000 EURO (za 2009 r. – 5.067.000 zł).

Podatnicy, którzy wybrali kwartalny sposób wpłacania zaliczek, są obowiązani do dnia 20 lutego roku podatkowego zawiadomić właściwego naczelnika urzędu skarbowego o wyborze tego sposobu wpłacania zaliczek. **Natomiast przedsiębiorcy, którzy rozpoczynają prowadzenie działalności w trakcie roku podatkowego, składają ww. zawiadomienie w terminie do dnia poprzedzającego dzień rozpoczęcia tej działalności, nie później jednak niż w dniu uzyskania pierwszego przychodu** . Zawiadomienie dotyczy również lat następnych, chyba że podatnik, w terminie do dnia 20 lutego roku podatkowego, zawiadomi w formie pisemnej właściwego naczelnika urzędu skarbowego o rezygnacji z kwartalnego sposobu wpłacania zaliczek.

RYCZAŁT OD PRZYCHODÓW EWIDENCJONOWANYCH

Pisemne oświadczenie o wyborze ryczałtu ewidencjonowanego składa się do dnia 20 stycznia roku podatkowego.

Przedsiębiorcy, którzy rozpoczynają prowadzenie działalności w trakcie roku podatkowego, zawiadomienie składają do dnia poprzedzającego dzień rozpoczęcia tej działalności, nie później jednak niż w dniu uzyskania pierwszego przychodu.

Co do zasady dokonany wybór formy opodatkowania będzie obowiązywał w kolejnych latach, jeżeli przedsiębiorca pisemnie nie zrezygnuje z tej formy w określonym terminie.

Jeżeli podatnik rozpocznie działalność gospodarczą w trakcie roku podatkowego i nie złoży w określonym terminie oświadczenia, jest obowiązany do założenia księgi przychodów i rozchodów oraz opłacania podatku na zasadach ogólnych (podatek według skali podatkowej) określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych.

W przypadku wyboru opodatkowania w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych podstawę opodatkowania stanowi przychód, bez pomniejszenia o koszty jego uzyskania.

Stawki ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych wynoszą w szczególności:

- 20 % przychodów osiągniętych w zakresie wolnych zawodów,
- 17 % przychodów z tytułu niektórych rodzajów działalności usługowej,
- 8,5 % od przychodów z działalności usługowej,
- 5,5 % od przychodów z działalności wytwórczej i budowlanej,
- 3,0 % od przychodów z działalności usługowej w zakresie handlu.

Z formy opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych **nie mogą** korzystać przedsiębiorcy:

- 1) opłacający podatek w formie karty podatkowej,
- 2) korzystający, na podstawie odrębnych przepisów, z okresowego zwolnienia od podatku dochodowego,
- 3) osiągający w całości lub w części przychody z tytułu:
 - a) prowadzenia aptek,
 - b) działalności w zakresie udzielania pożyczek pod zastaw (prowadzenie lombardów),
 - c) działalności w zakresie kupna i sprzedaży wartości dewizowych,
 - d) prowadzenia działalności w zakresie wolnych zawodów innych niż ustawowo określone, t.j. lekarzy, lekarzy stomatologów, lekarzy weterynarii, techników dentystycznych, felczerów, położne, pielęgniarki, tłumaczy oraz nauczycieli w zakresie świadczenia usług edukacyjnych polegających na udzielaniu lekcji na godziny, jeśli działalność ta nie jest wykonywana na rzecz osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej albo na rzecz osób fizycznych dla potrzeb prowadzonej przez nie pozarolniczej działalności gospodarczej, z tym że za osobiste wykonywanie wolnego zawodu uważa się wykonywanie działalności bez zatrudniania na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze osób, które wykonują czynności związane z istotą danego zawodu,
 - e) wykonywania usług wymienionych w załączniku nr 2 do ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym,

- f) działalności w zakresie handlu częściami i akcesoriami do pojazdów mechanicznych,
- 4) wytwarzający wyroby opodatkowane podatkiem akcyzowym, na podstawie odrębnych przepisów, z wyjątkiem wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii,
- 5) podejmujący wykonywanie działalności w roku podatkowym po zmianie działalności wykonywanej:
- a) samodzielnie na działalność prowadzoną w formie spółki z małżonkiem,
 - b) w formie spółki z małżonkiem na działalność prowadzoną samodzielnie przez jednego lub każdego z małżonków,
 - c) samodzielnie przez małżonka na działalność prowadzoną samodzielnie przez drugiego małżonka - jeżeli małżonek lub małżonkowie przed zmianą opłacali z tytułu prowadzenia tej działalności podatek dochodowy na ogólnych zasadach,
- 6) rozpoczynający działalność samodzielnie lub w formie spółki, jeżeli podatnik lub co najmniej jeden ze współników, przed rozpoczęciem działalności w roku podatkowym lub w roku poprzedzającym rok podatkowy, wykonywał w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres działalności podatnika lub spółki.

Wybór tej formy opodatkowania wiąże się również z utratą określonych przywilejów podatkowych np. do wspólnego opodatkowania małżonków. Przychodów opodatkowanych w formach zryczałtowanych nie łączy się z przychodami (dochodami) z innych źródeł podlegającymi opodatkowaniu na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

W 2010 r. ryczałt od przychodów ewidencjonowanych mogą opłacać podatnicy, którzy w 2009 r. uzyskali przychody z działalności gospodarczej w wysokości nieprzekraczającej 150.000 EURO (633.420 zł).

Podatnicy, którzy wybiorą opodatkowanie ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych są zobowiązani w szczególności do stosowania tej formy przez cały rok podatkowy (chyba, że nastąpi utrata prawa do opodatkowania w tej formie, np. wykonanie czynności, która według ustawy nie może być opodatkowana w sposób zryczałtowany).

Rodzaj ksiąg:

Podatnicy opodatkowani na zasadach ryczałtowych prowadzą **ewidencję przychodów**, według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie prowadzenia ewidencji przychodów i wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (Dz. U. Nr 219, poz. 1836 z późn. zm.).

Okresy wpłacania ryczałtu

Podatnicy są obowiązani obliczać **ryczałt** od przychodów ewidencjonowanych i wpłacać go na rachunek urzędu skarbowego:

miesięcznie, lub

kwartalnie, przy spełnieniu określonych kryteriów,

Ryczałt opłacany kwartalnie mogą wybrać podatnicy, których uzyskane przychody z działalności prowadzonej samodzielnie albo przychody spółki - w roku poprzedzającym rok podatkowy - nie przekroczyły kwoty stanowiącej równowartość 25.000 EURO. W 2010 r. kwartalnie mogą wpłacać ryczałt podatnicy, których przychody za 2009 r. nie przekroczyły kwoty 105.570 zł.

Podatnicy, którzy wybrali opłacanie ryczałtu co kwartał, są obowiązani do dnia 20 stycznia roku podatkowego zawiadomić o tym naczelnika urzędu skarbowego właściwego według miejsca zamieszkania. Jeżeli do dnia 20 stycznia roku podatkowego podatnik nie zgłosił likwidacji

działalności gospodarczej, nie dokonał wyboru innej formy opodatkowania lub nie zawiadomił naczelnika urzędu skarbowego o zaprzestaniu opłacania ryczałtu co kwartał, uważa się, że nadal opłaca ryczałt w ten sposób.

Część D

Informacje osób nieprowadzących działalności gospodarczej i osiągających przychody z najmu, podnajmu, dzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze.

Podatnicy osiągający przychody z najmu, podnajmu, dzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, jeżeli te umowy nie są zawierane w ramach prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej, mogą wybrać jako formę opodatkowania:

- 1) zasady ogólne - podatek według skali podatkowej,
- 2) ryczałt od przychodów ewidencjonowanych.

Cześć D1

Należy wybrać jedną z dostępnych opcji:

Zasady ogólne - podatek według skali podatkowej.

Podatnicy wybierając formę opodatkowania ww. przychodów według skali podatkowej nie są zobowiązani do dokumentowania zdarzeń gospodarczych w określonych przepisami prawa urządzeniach księgowych.

Podatek dochodowy jest płacony od uzyskanego dochodu, a więc przychodu pomniejszonego o udokumentowane koszty jego uzyskania. Zaliczki na podatek dochodowy mogą być płacone **wyłącznie miesięcznie** (nie przysługuje prawo do kwartalnego rozliczania zaliczek).

Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych

Wybierając tą formę opłacania podatku zawiadomienie o wyborze ryczałtu ewidencjonowanego składa się do dnia 20 stycznia roku podatkowego. Podatnicy rozpoczynający prowadzenie działalności w trakcie roku podatkowego, zawiadomienie składają do dnia poprzedzającego dzień rozpoczęcia tej działalności, nie później jednak niż w dniu uzyskania pierwszego przychodu.

Co do zasady dokonany wybór formy opodatkowania będzie obowiązywał w kolejnych latach, jeżeli podatnik pisemnie nie zrezygnuje z tej formy w ww. terminie.

Podatnicy wybierając tę formę opodatkowania nie są zobowiązani do prowadzenia ewidencji przychodów pod warunkiem, że wysokość przychodów wynika z umowy zawartej w formie pisemnej. W przeciwnym wypadku należy prowadzić ewidencję przychodów, odrębnie na każdy rok podatkowy.

Podstawę opodatkowania stanowi przychód, bez pomniejszania o koszty jego uzyskania.

Opodatkowanie ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych następuje według stawki **8,5 %** przychodów.

Podatnicy są obowiązani obliczać ryczałt od przychodów ewidencjonowanych i wpłacać go na rachunek urzędu skarbowego:

- miesięcznie** lub
- kwartalnie** - mogą wybrać podatnicy, jeśli ich przychody z tego tytułu nie przekroczyły w poprzednim roku podatkowym kwoty stanowiącej równowartość 25.000 EURO. W 2010r. kwartalnie mogą wpłacać ryczałt podatnicy, których przychody za 2009 r. nie przekroczyły kwoty 105.570 zł. Jeżeli do dnia 20 stycznia roku podatkowego podatnik nie dokonał wyboru innej formy

opodatkowania lub nie zawiadomił naczelnika urzędu skarbowego o zaprzestaniu opłacania ryczału co kwartał, uważa się, że nadal opłaca ryczałt w ten sposób.

Cześć D2

Opodatkowanie całości uzyskanych dochodów / przychodów przez jednego z małżonków

W przypadku małżonków, między którymi istnieje wspólność majątkowa, można skorzystać z prawa do wyboru zasady opodatkowania całości przychodu przez jednego z nich, pod warunkiem złożenia naczelnikowi urzędu skarbowego stosownego oświadczenia.

Oświadczenie takie, w zależności od wybranej formy opodatkowania, należy złożyć:

- **Zasady ogólne** - najpóźniej do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym został otrzymany w roku podatkowym pierwszy przychód z tego źródła.
- **Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych** - najpóźniej do dnia 20 stycznia roku podatkowego (kontynuacja najmu), a w przypadku rozpoczęcia osiągania przychodów w trakcie roku podatkowego w terminie pierwszej wpłaty na ryczałt od przychodów ewidencjonowanych.

Składając oświadczenie o opodatkowaniu całości uzyskanych dochodów / przychodów przez jednego z małżonków na dany rok należy w części A zaznaczyć pole 1 (z podaniem roku) i 3.